

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ДРЖАВНА РЕВИЗОРСКА ИНСТИТУЦИЈА**

**ПОСЛЕРЕВИЗИОНИ ИЗВЕШТАЈ О МЕРАМА ИСПРАВЉАЊА
ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА „НАЦИОНАЛНИ ПАРК ЂЕРДАП“ ДОЊИ МИЛАНОВАЦ
по ревизији сврсисходности пословања
„Управљање националним парковима у Републици Србији“**

**Број: 400-416/2021-06/72
Београд, 21. март 2022. године**

Садржај

1. УВОД.....	3
2. НЕСВРСИСХОДНОСТИ И МЕРЕ ИСПРАВЉАЊА	4
2.1 ЗАКЉУЧАК 2: Предузете активности субјеката ревизије нису у довољној мери допринеле ефикасном управљању националним парковима, што ствара ризик за очување, унапређење и одрживо управљање заштићеним подручјима.....	4
2.1.1 Управљач Националног парка Ђердап у ревидираном периоду није обрачунавао накнаду за коришћење заштићеног подручја за постављање викендица и других некомерцијалних објеката за одмор, што за последицу има умањене приходе по овом основу.....	4
2.1.1.1 Опис несврсисходности	4
2.1.1.2. Исказане мере исправљања	5
2.1.1.3. Оцена мера исправљања	5
2.1.1.4 Опис несврсисходности	5
2.1.1.5. Исказане мере исправљања	5
2.1.1.6. Оцена мера исправљања	6
2.1.2 Није формиран Стручни савет националних паркова, док Савет корисника, формиран код Националних паркова Тара, Ђердап и Фрушка гора, није у довољној мери допринео унапређењу управљања заштићеним подручјем.....	6
2.1.2.1 Опис несврсисходности	6
2.1.2.2. Исказане мере исправљања	7
2.1.2.3. Оцена мера исправљања	7
2.1.3 Унутар граница Националног парка Ђердап и Тара, у појединим газдинским јединицама, одељењима и одсецима, већи је обим сече стабала у односу на планирани обим из основе газдовања шумама.....	7
2.1.3.1 Опис несврсисходности	7
2.1.3.2. Исказане мере исправљања	7
2.1.3.3. Оцена мера исправљања	8
2.2 ЗАКЉУЧАК 3: Недовољна активност чувара и надлежних инспекција, непоступање по донетим решењима о рушењу објеката, као и изостанак координације и сарадње надлежних субјеката довело је до раста бесправне градње у границама националних паркова	8
2.2.1 Чуварске службе Националних паркова Тара и Ђердап нису предузимале све потребне активности у циљу ефикасне заштите подручја националног парка	9
2.2.1.1 Опис несврсисходности	9
2.2.1.2. Исказане мере исправљања	9
2.2.1.3. Оцена мера исправљања	10
3. МИШЉЕЊЕ О ИСКАЗАНИМ МЕРАМА ИСПРАВЉАЊА	10

1. УВОД

Државна ревизорска институција издала је Извештај о ревизији сврсисходности пословања „Управљање националним парковима у Републици Србији“ број: 400-416/2021-06/52, од 6. децембра 2021. године у ком су наведени закључци и налази.

С обзиром да све откривене несврсисходности нису биле отклоњене у току ревизије, Институција је од субјекта ревизије Јавног предузећа „Национални парк Ђердап” захтевала достављање одазивног извештаја.

Субјект ревизије је у остављеном року од 90 дана почев од наредног дана од дана уручења извештаја доставио Одазивни извештај број: број: 1242 од 9. марта 2022. године који је потписало и печатом оверило одговорно лице субјекта ревизије Јавног предузећа „Национални парк Ђердап”.

У одазивном извештају су приказане мере исправљања утврђених несврсисходности. У послеревизионом поступку смо прегледали одазивни извештај, и оценили његову веродостојност и оценили да ли су мере исправљања задовољавајуће.

У овом извештају:

- приказујемо несврсисходности које су обелодањене у извештају о ревизији за које је захтевано предузимање мера исправљања,
- резимирамо предузете мере исправљања и
- дајемо мишљење о томе да ли су мере за исправљање стања, исказане у одазивним извештајима, задовољавајуће

2. НЕСВРСИСХОДНОСТИ И МЕРЕ ИСПРАВЉАЊА

2.1 ЗАКЉУЧАК 2: Предузете активности субјеката ревизије нису у довољној мери допринеле ефикасном управљању националним парковима, што ствара ризик за очување, унапређење и одрживо управљање заштићеним подручјима

Налази који поткрепљују ЗАКЉУЧАК 2 су следећи:

Налаз 2.1: Управљачи Националним парковима Тара и Ђердап немају потпуну контролу над активностима које се одвијају на територији заштићеног подручја

Налаз 2.2: Локалне самоуправе на којима се простиру Национални паркови Ђердап и Тара нису достављале примерак издате грађевинске дозволе управљачима, што за последицу има да управљачи нису имали потпуну информацију о објектима који се граде у границама националног парка

Налаз 2.3: Управљач Националног парка Ђердап у ревидираном периоду није обрачунавао накнаду за коришћење заштићеног подручја за постављање викендица и других некомерцијалних објеката за одмор, што за последицу има умањене приходе по овом основу

Налаз 2.4: Није формиран Стручни савет националних паркова, док Савет корисника, формиран код Националних паркова Тара, Ђердап и Фрушка гора, није у довољној мери допринео унапређењу управљања заштићеним подручјем

Налаз 2.5: Унутар граница Националног парка Ђердап и Тара, у појединим газдинским јединицама, одељењима и одсецима, већи је обим сече стабала у односу на планирани обим из основе газдовања шумама

2.1.1 Управљач Националног парка Ђердап у ревидираном периоду није обрачунавао накнаду за коришћење заштићеног подручја за постављање викендица и других некомерцијалних објеката за одмор, што за последицу има умањене приходе по овом основу

2.1.1.1 Опис несврсисходности

Ревизијом је утврђено да обвезници накнада за коришћење земљишта заштићеног подручја за постављање викендица и других некомерцијалних објеката за одмор у заштићеном подручју НП Ђердап нису у потпуности обухваћени јер је поступак утврђивања ових обвезника од стране стручних служби Предузећа покренут у 2021. години и у току је попис викендица на територији НП Ђердап. У току спровођења ревизије није установљен тачан број објеката.

Препорука број 1: Јавно предузеће „Национални парк Ђердап” да успостави евиденцију викендица и других некомерцијалних објеката за одмор у заштићеном подручју (приоритет 2) - Налаз 2.3.

2.1.1.2. Исказане мере исправљања

У Одазивном извештају, ЈП НП Ђердап је навело да је у току успостављање базе података викендица на подручју Парка, да су прикупљени подаци из катастра непокретности и прослеђени служби за правне послове како би странке увеле у поступак. Истичу да је база података за камп приколице већ успостављена и само се врше измене и допуне.

ЈП НП Ђердап наводи да ће се наставити са поступком утврђивања чињеничног стања са странкама и израда записника чувара НП Ђердап а након тога издавање решења.

Као период у коме се планира предузимање мере исправљања субјект наводи током 2022. године и сваке наредне године у континуитету.

Доказ о наведеним мерама исправљања је Акциони план са наведеним мерама и активностима исправљања који представља саставни део одазивног извештаја, као и:

- База података нових обвезника за утврђивање накнаде за викендице;
- База података обвезника за утврђивање накнаде за камп приколице за 2022. годину.

2.1.1.3. Оцена мера исправљања

Меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу. Оцена је извршена имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања. Отклањање утврђене несврсисходности је у току.

2.1.1.4 Опис несврсисходности

ЈП НП Ђердап није у ревидираном периоду обвезницима накнада за коришћење заштићеног подручја за постављање викендица и других некомерцијалних објеката за одмор у заштићеном подручју, утврђивало накнаду за коришћење заштићеног подручја и издавало Решење о утврђеној накнади што за последицу има умањене приходе од накнада за ову намену. С обзиром на то да је успостављање евиденције започето у току 2021. године накнада за коришћење заштићеног подручја за постављање викендица и других некомерцијалних објеката за одмор у заштићеном подручју у претходном периоду није обрачуната обвезницима. У току спровођења ревизије у 2021. години управљач је утврдио накнаду за коришћење заштићеног простора за 19 викендица и девет пловних објеката, сплавова и понтона.

Препорука број 2: Јавно предузеће „Национални парк Ђердап” да обвезницима накнада за коришћење заштићеног подручја за постављање викендица и других некомерцијалних објеката за одмор у заштићеном подручју, утврди накнаду за коришћење заштићеног подручја и изда Решење о утврђеној накнади (приоритет 2) - Налаз 2.3.

2.1.1.5. Исказане мере исправљања

У Одазивном извештају, ЈП НП Ђердап је навело да је у току успостављање базе података викендица на подручју Парка. Послата су обавештења власницима наведених објеката и то: 60 странака је уредно примило обавештење, шест непозната адреса боравка,

три лица преминула и три је променило место боравка па се утврђују нове адресе. За 2022. годину, до 01. марта издата су 22 решења за викендице о утврђивању накнаде за коришћење заштићеног подручја Националног парка Ђердап.

ЈП НП Ђердап наводи да ће након достављених обавештења, чувари НП Ђердап израдити записнике и проследити Служби за правне послове како би била издата решења. Наводе да је за Израду записника потребно више времена с обзиром да власници објеката сезонски бораве на подручју Парка.

Као период у коме се планира предузимање мере исправљања субјект наводи током 2022. године и сваке наредне године у континуитету.

Доказ о наведеним мерама исправљања је Акциони план са наведеним мерама и активностима исправљања који представља саставни део одазивног извештаја, као и:

- База података издатих решења о утврђеној накнади за викендице 2022. године;
- Обавештење странкама о обавези утврђивања накнаде за викендице на подручју НП Ђердап;
- Решења о утврђивању накнаде за коришћење заштићеног подручја Националног парка Ђердап за 2022. годину.

2.1.1.6. Оцена мера исправљања

Меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу. Оцена је извршена имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања. Отклањање утврђене несврсисходности је у току.

2.1.2 Није формиран Стручни савет националних паркова, док Савет корисника, формиран код Националних паркова Тара, Ђердап и Фрушка гора, није у довољној мери допринео унапређењу управљања заштићеним подручјем

2.1.2.1 Опис несврсисходности

Савет корисника НП Ђердап је формиран у фебруару 2018. године који има 11 чланова. У Савету корисника нема представника Општине Голубац. У ревидираном периоду Савет корисника НП Ђердап није донео Пословник о раду. У поступку ревизије смо утврдили да у НП Ђердап, Савет корисника није предузимао активности од дана оснивања. Према подацима управљача НП Ђердап поред оснивачке седнице, одржана је још само једна седница Савета корисника НП Ђердап и то у 2019. години. У 2020. години није одржана седница савета. Савет корисника НП Ђердап у претходном периоду није доносио препоруке о локално значајним стварима у оквиру прописаних мера које се тичу НП.

Препорука број 3: Јавно предузеће „Национални парк Ђердап” да предузме активности како би рад Савета корисника био ефикаснији кроз одржавање редовних седница и активније учешће чланова савета у циљу унапређења управљања националним парком (приоритет 2) - Налаз 2.4.

2.1.2.2. Исказане мере исправљања

У Одазивном извештају, ЈП НП Ђердап је навело да је упутило позив локалним самоуправама за потврду чланства или именовање нових чланова како би у што краћем року била заказана седница савета.

ЈП НП Ђердап истиче да ће и убудуће инсистирати да, нарочито локалне самоуправе Кладово и Голубац, именују своје представнике и да ће унапређењу рада Савета допринети усвајање Пословника о раду на првој следећој седници.

Као период у коме се планира предузимање мере исправљања субјект наводи током 2022. године и сваке наредне године у континуитету.

Доказ о наведеним мерама исправљања је Акциони план са наведеним мерама и активностима исправљања који представља саставни део одазивног извештаја, као и:

- Обавештење локалним самоуправама о именовању чланова за Савет корисника;
- Предлог Пословника о раду Савета корисника.

2.1.2.3. Оцена мера исправљања

Меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу. Оцена је извршена имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања. Отклањање утврђене несврсисходности је у току.

2.1.3 Унутар граница Националног парка Ђердап и Тара, у појединим газдинским јединицама, одељењима и одсецима, већи је обим сече стабала у односу на планирани обим из основе газдовања шумама

2.1.3.1 Опис несврсисходности

Унутар граница НП Ђердап и Тара у периоду 2018-2020. године, у појединим газдинским јединицама, одељењима и одсецима, утврђен је већи обим сече стабала у односу на планирани обим из основе газдовања, што указује да постоји ризик од неспровођења адекватних мера у газдовању шумама, односно ризик од нарушавања стања шума.

Препорука број 4: Јавно предузеће „Национални парк Ђердап” да када процени да постоји потреба за повећаним обимом сеча од планираног се обрати министарству надлежном за послове шумарства ради утврђивања потреба за измену и допуну основе газдовања шумама (приоритет 2) - Налаз 2.5.

2.1.3.2. Исказане мере исправљања

У Одазивном извештају, ЈП НП Ђердап је навело да су обавештени ревидирани инжењери да у случају настанка потребе за повећаним обимом сеча у односу на планирани у обавези су да благовремено обавесте надлежну службу Предузећа како би иста у даљој процедури обавестила Управу за шуме.

ЈП НП Ђердап као мере и активности које ће се предузети наводи поступање реверних инжењера по обавештењу.

Као период у коме се планира предузимање мере исправљања субјект наводи током 2022. године и сваке наредне године у континуитету.

Доказ о наведеним мерама исправљања је Акциони план са наведеним мерама и активностима исправљања који представља саставни део одазивног извештаја, као и:

- Обавештење реверним инжењерима.

2.1.3.3. Оцена мера исправљања

Меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу. Оцена је извршена имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања. Отклањање утврђене несврсисходности је у току.

2.2 ЗАКЉУЧАК 3: Недовољна активност чувара и надлежних инспекција, непоступање по донетим решењима о рушењу објеката, као и изостанак координације и сарадње надлежних субјеката довело је до раста бесправне градње у границама националних паркова

Налази који поткрепљују ЗАКЉУЧАК 3 су следећи:

Налаз 3.1: Министарство заштите животне средине кроз рад инспекције није у довољној мери допринело ефикасном управљању националним парковима

Налаз 3.2: Општина Бајина Башта у периоду од 2018 - 2020. године, није спровела ни један инспекцијски надзор над изградњом бесправних објеката, што је утицало на раст бесправне градње у границама Националног парка Тара

Налаз 3.3: Општина Мајданпек је у последњих 13 година донела преко 40 решења о рушењу бесправних објеката на подручју Националног парка Ђердап, али ни по једном није поступила закључно са 2020. годином

Налаз 3.4: Изостанак координације и сарадње надлежних субјеката има за последицу недовољну заштиту националног парка и пораст бесправне градње у заштићеном подручју

Налаз 3.5: Чуварске службе Националних паркова Тара и Ђердап нису предузимале све потребне активности у циљу ефикасне заштите подручја националног парка

2.2.1 Чуварске службе Националних паркова Тара и Ђердап нису предузимале све потребне активности у циљу ефикасне заштите подручја националног парка

2.2.1.1 Опис несврхисходности

Када је у питању бесправна градња, управљачи нису привремено одузимали предмете и средства у складу са Законом о заштити природе а којима је учињен прекршај или кривично дело.

На основу достављених података ЈП НП Ђердап и општине Мајданпек, Национални парк Ђердап је у току ревизије, у периоду април – јун 2021. године записнички евидентирао десет бесправно изграђених објеката у границама НП и у том периоду обавестио грађевинску инспекцију општине Мајданпек. Према подацима општине Мајданпек од десет наведених, осам објеката је изграђено у периоду 2000-2019. године, а за које чувари заштићеног подручја нису сачинили записнике у претходном периоду нити обавестили надлежну грађевинску инспекцију. Такође, на основу информација грађевинске инспекције општине Мајданпек приликом обиласка терена, постоји још подигнутих бесправних објеката у границама НП на територији општине Мајданпек, за које не постоје пријаве надлежном органу.

Из напред наведеног следи да рад чуварске службе није у довољној мери допринео ефикасној заштити подручја националног парка односно рад чуварске службе НП није ефикасан у погледу спречавања бесправне градње у у обухвату НП, зато што у довољној мери не спроводе одредбе донетих правилника.

Препорука број 5: Јавно предузеће „Национални парк Ђердап” да предузме активности како би рад чуварске службе био ефикаснији у погледу спречавања бесправних радњи у границама националног парка кроз спровођење непосредног надзора на заштићеном подручју и у случају постојања бесправних радњи сачињава записнике и о истим обавештава надлежне инспекције (приоритет 2) - Налаз 3.5.

2.2.1.2. Исказане мере исправљања

У Одазивном извештају, ЈП НП Ђердап је навело да Служба чувара НП Ђердап у периоду од 01. децембра 2021. године до 01. марта 2022. године сачинила 86 записника а од тога седам за бесправну градњу за које су прослеђена обавештења грађевинској инспекцији.

ЈП НП Ђердап је 06. октобра 2021. године донело нови Правилник о унутрашњем реду и чуварској служби а све у циљу боље контроле подручја и спречавања бесправних радњи. На исти је Министарство заштите животне средине дало сагласност.

ЈП НП Ђердап као мере и активности које ће се предузети наводи појачану контролу подручја од стране чувара НП Ђердап, евидентирање бесправних радњи и обавештавање инспекцијских органа.

Као период у коме се планира предузимање мере исправљања субјект наводи током 2022. године и сваке наредне године у континуитету.

Доказ о наведеним мерама исправљања је Акциони план са наведеним мерама и активностима исправљања који представља саставни део одазивног извештаја, као и:

- База података записника чуварске службе за период од 01. децембра 2021. године до 01. марта 2022. године;
- Записници и обавештења инспекцији о бесправној градњи за период од 01. децембра 2021. године до 01. марта 2022. године;
- Правилник о унутрашњем реду и чуварској служби НП Ђердап и сагласност Министарства заштите животне средине на исти.

2.2.1.3. Оцена мера исправљања

Меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу. Оцена је извршена имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања. Отклањање утврђене несврсисходности је у току.

3. МИШЉЕЊЕ О ИСКАЗАНИМ МЕРАМА ИСПРАВЉАЊА

Прегледали смо Одазивни извештај који је поднео субјект ревизије. Оценили смо да је Одазивни извештај, који је потписало и печатом оверило одговорно лице веродостојан.

Вредновање мера исправљања смо оценили на основу њиховог описа и достављене документације. Сматрамо да смо добили довољне и одговарајуће доказе да можемо изрећи мишљење да ли су мере исправљања задовољавајуће.

Оцењујемо, да су мере исправљања, описане у одазивном извештају који је поднео Субјект ревизије задовољавајуће.

Напомена:

У складу са одредбама члана 37. Закона о Државној ревизорској институцији, а након истека рокова исказаним у одазивном извештају, потребно је да обавештавате Државну ревизорску институцију о предузетим мерама и активностима о отклањању откривених несврсисходности према роковима из одазивног извештаја и доставите одговарајуће доказе.

По истеку три године Државна ревизорска институција ће утврђивати ефекте остварене након спровођења препорука и отклањања откривених несврсисходности.

У ове ефекте укључиће се и ефекти које будете ви исказали предузетим мерама и активностима из одазивног извештаја.

Члан Савета

Невенка Бојанић
Државна ревизорска институција
Републике Србије
Макензијева 41
11000 Београд, Србија
21. март 2022. године